

¡Quina creu!

A pesar que la majoria dels partits són favorables a la desaparició dels crucifixos dels llocs oficials, encara presideixen molts salons de plens i tribunals.

El periodista Salvador Alsius es demanava mig en broma (*Avui*, 18-3-91) si la presència d'un crucifix en la presa de possessió del nou govern espanyol no representava una mena de publicitat estàtica, com la que hi ha als estadis. Molt més recentment (15-04-91), prometia el seu càrrec, com a nou secretari d'estat per a Afers Religiosos, el professor de dret canònic Dionisio Yamazares. Ho feia en presència del seu predecessor, Luis M. de Zabala, i del ministre de Justícia, Tomás de la Quadra. I també, en presència de la creu daurada que hi havia a l'esquerra de la tauleta on va posar la mà Yamazares. Fins i tot per prendre possessió d'un càrrec com la presidència de Renfe, Mercè Sala es va acostar a una taula on hi havia una creu (16-4-91). Aquesta vegada, no era una creu daurada sinó un crucifix, on el Crist decantava el cap a la dreta. La presència de crucifixos en actes d'aquesta mena i en institucions de l'estat es manté, per tant, com un llast de l'antic règim confessional. De quan el cap de l'estat anava a missa sota pal·li i els cardenals li beneïen els decrets. Encara que no s'ajusta a la laïcisme de l'estat que la Constitució proclama, aquest llast no l'amolla ningú del tot.

També hi ha hagut qui sí que s'ha ajustat a la norma. Com ho va fer l'aleshores cap de servei de biblioteques de la Generalitat de Catalunya, Dolores Lamarca, el 14 de fe-

brer de 1983. Va fer traure de la biblioteca pública de Les Borges Blanques un crucifix i un retrat del rei. Després, el departament de Cultura va fer saber que volien restaurar el crucifix, i per això s'havia hagut de despenjar. Que tot plegat s'havia tractat d'una confusió. Però Lamarca va acabar deixant el càrrec. De tota manera, si bé accions com

nen la creu "per si algun ministre, en comptes de prometre, vol jurar el càrrec". No sembla tampoc que sigui plausible.

El cas és que qualsevol ciutadà que veïés un crucifix en una institució de l'estat, se l'hauria de poder queixar, com pot protestar sempre que observi que es contravé la Constitució. Tot i que han

mogeneïtzar-ho". Un portaveu del Consell General del Poder Judicial diu que desconeix "si hi ha cap circular o nota que insti els jutges a retirar el crucifix de la sala, si hi fos". Opina que "seria convenient que no n'hi haguessin, per respectar com cal tots els ciutadans, però si no hi ha cap resolució en aquest sentit el Consell no pot obligar a res". Dependrà, per tant, de cada jutge i com interpreti la carta magna.

Sovint, els crucifixos són a les parets dels ajuntaments. Una altra vegada, no hi ha cap norma. Tot queda en mans de

l'alcalde. A l'Associació Catalana de Municipis, qui sap si amb ironia, diuen: "L'autonomia municipal permet decorar la sala de plens com cada alcalde decideixi". I a la Federació de Municipis de Catalunya contesten: "No hem discutit mai aquesta qüestió ni si s'hi havien de traure o deixar". I expliquen l'anècdota de Rubí on, per traure's de sobre el bust de Franco amb elegància, els membres del govern municipal democràtic el van regalar a l'alcalde anterior. Però de crucifixos, no en regala ningú.

L'ajuntament barceloní, que per ser el de la capital de Catalunya sembla que ha de tenir un pes moral en els afers municipals del país, manté una actitud semblant a la majoria: ajustar el nou i respectar el vell. No hi ha crucifix a la cerimònia de presa de possessió de l'alcalde ni dels regidors, ni tampoc al despatx de treball de Pasqual Mara-

aquesta farien la pell prima de l'església catòlica, la veritat és que s'ha mirat d'anar fent un ajustament a la norma constitucional. La presa de possessió dels consellers de la Generalitat catalana no la presideix un crucifix. Ni es fa servir en actes oficials. Aquesta situació fa comentar a un senador que "les cerimònies més noves es van ajustant perquè no tenen aquests elements". Amb aquesta tesi, sembla com si el govern espanyol no hagués de canviar mai aquesta fórmula. I hi ha qui sosté que hi te-

anat desapareixent, hi ha qui se l'ha trobat en acudir a un tribunal de justícia. Si li passa això, aquest ciutadà de l'exemple, hauria de saber on acudir. El departament de Justícia de la Generalitat catalana fa saber que "només té competències en el béns materials" i concreten que no creuen que un crucifix es pugui posar a la mateixa llista de les màquines d'escriure. Fonts d'aquest departament diuen que "durant alguns judicis hi ha crucifix i en altres no, però no hi ha una intenció d'ho-

Pedro Solbes sol davant el carrec i la creu.

ARXIU

L'última Setmana Santa

Els sectors més integristes es belluguen de seguida quan els sembla que els punxen. Com han fet, per esmentar dos casos ben diferents, amb Els Joglars o Godard. Però la població que no practica encara es troba, per exemple, que per Setmana Santa totes les cadenes, incloses les públiques, es dediquen a subministrar pel·lícules evangèliques. El passat Divendres Sant, s'hi va apuntar tothom. Fins i tot s'en van fer dos debats (*La Clave* d'Antena 3, i *El Mirall* de TV2). En aquest últim debat, l'ex-embaixador al Vaticà Gonzalo Puentes Ojea va criticar la participació de les més altes jerarquies de l'estat en actes purament religiosos, i ho va atribuir a una "inèrcia confessionalista". Puentes Ojea va dir que l'església catòlica ha d'acceptar la secularització sense posar-hi entrebancs. Al mateix debat, el bisbe Martí Ala-

nís va dir que el disgustava "acudir en Divendres Sant a discutir el disc ratllat de la política". Però l'església catòlica no renuncia a la política, com ho proven l'encesa campanya contra l'afavoriment de l'ús del preservatiu o la recomanació de votar els partits antiavortistes. Com ha comentat el periodista Andrés Aberasturi a Tele 5, es fa difícil entendre que l'església catòlica "hissi banderes d'integritat moral mentre firma nul·litats increïbles a la jet".

Una de les últimes mostres d'integrisme ha estat la polèmica al voltant de l'escultura del Crist a la creu que Subirachs va fer per a la Sagrada Família. Les primeres protestes s'esdevingueren quan es va instal·lar l'escultura, al febrer de 1990. Perquè la figura de Subirachs no porta cap tros de roba que li cobreixi els genitals. al març d'aquest any, el senyor Vicente Amat,

que dona com a adreça una barberia del carrer dels Tallers de Barcelona, ha inserit un anunci als diaris amb un text que acaba així: "Un militar creyente y practicante, si quiera por respeto a sus deidades, no tolero crucificar a un reo sin haberle ceñido el breve lienzo que el cincel de un agnóstico ha esfumado de una figura, expuesta en una plaza de Barcelona sin ningún recato, a la vista de agnósticos y ateos, para afrenta de incólumes cristianos". El senyor Amat, que és un exemple de pell prima, no deuria trobar bé que, en aquesta mateixa Setmana Santa, s'exhibís als cinemes la pel·lícula *The Godfather, Part III*. Francis Ford Coppola es recrea en l'evocació de l'escàndol Marcinkus-Sindona-Calvi. I els que volien salvar Joan Pau I d'aquesta gent eren de la màfia. A la pel·lícula, és clar.

gall (on hi ha un Cobi). Al seu recent llibre *Barcelona, la ciutat retrobada*, Maragall escriu: "Els sentiments de l'alcalde i ben segur de tots els regidors —la meitat dels quals són cristians creients i practicants i l'altra meitat no, fins allà on jo sé— són d'agraïment per la invitació que se'ns fa cada any de celebrar la festivitats de la Mercè a la seva basílica". Segons aquesta revelació de l'alcalde sobre la proporció de creients entre els regidors, la meitat dels representants del barcelonins hauria de dir alguna cosa sobre el crucifix que hi ha a la sala de plens, el saló de la Reina Regent. La taula presidencial és flanquejada per dos canelobres de bronze i, al seu darrere, hi ha un retrat de Maria Cristina d'Habsburg amb l'aleshores infant Alfons. Originàriament, el saló era presidit per un bust d'Isabel II, que va desaparèixer el 1936. Actualment, al peu del quadre, hi ha un bust de Joan Carles I. Al damunt del qua-

PREMIS de NARRATIVA

fundació **santa maria**

1991

El Patronat de la FUNDACIÓ SANTA MARIA convoca el vuitè concurs de llibre infantil EL VAIXELL DE VAPOR i el segon concurs de llibre juvenil GRAN ANGULAR

EL VAIXELL DE VAPOR

1er premi 1.000.000 ptes.
Finalista 200.000 ptes.
Extensió: 50 folis a doble espai

1er premi 1.000.000 ptes.
Finalista 300.000 ptes.
Extensió: 100 folis a doble espai

- El termini d'admissió d'originals es clourà el 15 de setembre
- L'import dels premis és a compte de drets d'autor
- Les obres premiades seran editades per EDITORIAL CRUILLA
- Els originals han de ser escrits en llengua catalana

C/O editorial **Cruilla**

Informació:

Balmes, 245. Telf.: 237 63 44. 08006 BARCELONA

dre, tocant el marc, hi ha un crucifix. En un número recent de la revista satírica *El triangle* (núm. 62) s'hi feia referència, demanant a les autoritats que el traguessin.

En aquesta situació, sembla que només hi ha dues possibilitats. O els partits polítics es posen d'acord a exigir el compliment de la laïcitat, o deixen que la secularització camini a poc a poc, el seu ritme. Pel que els mateixos polítics diuen, més aviat sembla que s'ha triat la segona fórmula.

El diputat socialista Antoni Dalmau, que és catòlic, creu que "no s'ha de prendre una iniciativa de caràcter general", encara que és partidari que el crucifix no es trobi en institucions públiques. I assegura que si hagués guanyat les últimes eleccions municipals a Igualada i hagués estat elegit alcalde, no el tindria al seu despatx. L'alcalde d'Igualada sí que el té. Dalmau troba comprensible que sigui així "per la important presència de la tradició catòlica i la seva influència, fins i tot en no creients". El senador per CiU, l'ex-conseller de Cultura Joaquim Ferrer, entén que "la presència de símbols religiosos en institucions públiques és una herència de quan l'estat tenia altres continguts". Però també creu que no cal fer-hi res: la tendència de la societat i la mateixa posició de l'església catòlica farà que amb el temps això ja vagi evolucionant". El diputat del PP Josep Curto engega així: "Jo tinc *lo Sant Cristo* damunt la meua taula, per principis i conviccions, del despatx de Tortosa". Coincideix amb la tesi del nou i el vell: "El que hi ha posat, no ho tocaria; i el nou, que es faci ajustat al sistema constitucional". Curto recorda quan un regidor socialista va demanar que es tragués un "sagrat cor" de l'ajuntament tortosí: "No li van donar suport ni els seus". Troba que la creu a la taula on els minis-

tres prenen possessió "és costum i el costum a vegades és llei". Per això diu que "si el govern socialista no ho ha tocat, imagini si és que hi faltaria alguna cosa, a la taula". El diputat d'IC Jaume Nualart no és partidari de prohibir que s'exhibeixin crucifixos en institucions públiques: "Prohibir o ordenar, en aquest cas, seria molt complicat. Aniria millor, si de cas, donar unes orientacions. De tota manera", diu, "tots aquests símbols, fins i tot els retrats del cap de l'estat o del president de la Generalitat, haurien d'anar desapareixent de llocs com biblioteques, despatxos públics, etc.". Nualart fa aquestes declaracions a El TEMPS poc després de visitar la presó de Tarragona. El director d'aquesta presó té un crucifix presidint el despatx. Només un grup polític dels consultats estaria disposat, sense comprometre's amb cap termini, a mirar d'ordenar aquest terreny reliscós. ERC, que parla per boca de Miquel Llevadot, declara que "la presència de crucifixos en les institucions hauria de cessar, encara que sigui un país de majoria cristiana". Llevadot assegura que "és possible que ERC tingui alguna iniciativa parlamentària en aquest sentit".

La sensació general és que no hi ha gens de ganes de complicar-se la vida. La influència de l'església catòlica és prou important perquè tot hom miri de no fer-li la sensibilitat. I amb les coses importants a fer que hi ha, a veure qui s'entreté amb afers menuts com aquest. L'església catòlica, pel que sembla, no s'ha de preocupar gaire. Té assegurada la presència del seu símbol més important en actes i institucions públiques per molt de temps. En aquest cas, saltar-se la norma és el privilegi dels partidaris de la creu.

Quim Goicoechea